

Mnenje Evropskega odbora regij – Evropski akt o čipih za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema

(2022/C 498/14)

Poročevalec:	Thomas Gottfried SCHMIDT (DE/EPP), minister za regionalni razvoj v deželni vladi, Saška
Referenčni dokumenti:	<p>Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema (akt o čipih)</p> <p>COM(2022) 46 final</p> <p>Priloge k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema (akt o čipih)</p> <p>COM(2022) 46 final, priloge od 1 do 3</p> <p>Predlog uredbe Sveta o spremembi Uredbe Sveta (EU) 2021/2085 o ustanovitvi skupnih podjetij v okviru Obzorja Evropa v zvezi s Skupnim podjetjem za čipe</p> <p>COM(2022) 47 final</p> <p>Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Akt o čipih za Evropo</p> <p>COM(2022) 45 final</p> <p>Priporočilo Komisije o skupnem naboru orodij Unije za odpravo pomanjkanj polprevodnikov in mehanizmu EU za spremljanje ekosistema polprevodnikov</p> <p>COM(2022) 782 final</p>

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema (akt o čipih)

COM(2022) 46 final

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava 1

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(1) Polprevodniki so v temelju vsake digitalne naprave: od pametnih telefonov in avtomobilov do kritičnih aplikacij in infrastrukture v zdravstvu, energetiki, komunikacijah ter v večini drugih industrijskih sektorjev. Čeprav so polprevodniki bistveni za delovanje našega sodobnega gospodarstva in družbe, je Unija doživela doslej največje motnje v oskrbi z njimi. Trenutno pomanjkanje oskrbe je simptom trajnih in hudih strukturnih pomanjkljivosti v vrednostni in oskrbovalni verigi polprevodnikov v Uniji. Motnje so pri tem razkrile dolgotrajne ranljivosti, zlasti močno odvisnost od tretjih držav pri proizvodnji in zasnovi čipov.</p>	<p>(1) Polprevodniki so v temelju vsake digitalne naprave: od pametnih telefonov, električnih koles in avtomobilov do kritičnih aplikacij in infrastrukture v zdravstvu, energetiki, komunikacijah ter v večini drugih industrijskih sektorjev. Čeprav so polprevodniki bistveni za delovanje našega sodobnega gospodarstva in družbe ter cilj zelenega prehoda, je Unija doživela doslej največje motnje v oskrbi z njimi. Trenutno pomanjkanje oskrbe je simptom trajnih in hudih strukturnih pomanjkljivosti v vrednostni in oskrbovalni verigi polprevodnikov v Uniji. Motnje so pri tem razkrile dolgotrajne ranljivosti, zlasti močno odvisnost od tretjih držav pri proizvodnji in zasnovi čipov.</p>

Obrazložitev

Industrijske panoge in tehnologije, ki so osrednjega pomena za zeleni prehod, potrebujejo čipe. Nameščeni so na primer v motorjih, krmilnikih in prikazovalnikih sodobnih električnih koles in fotovoltaičnih razsmernikov. Brez čipov ne bo zelenega prehoda.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava 3

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(3) Ta okvir ima dva cilja. Prvi je zagotoviti pogoje, potrebne za konkurenčnost in inovacijsko zmogljivost Unije, ter prilagoditev industrije strukturnim spremembam zaradi hitrih inovacijskih ciklov in potrebe po trajnostnosti. Drugi cilj, ki je ločen od prvega in ga dopolnjuje, je izboljšati delovanje notranjega trga z določitvijo enotnega pravnega okvira Unije za povečanje odpornosti in zanesljivosti oskrbe Unije na področju polprevodniških tehnologij.</p>	<p>(3) Ta okvir ima dva cilja. Prvi je zagotoviti pogoje, potrebne za konkurenčnost in inovacijsko zmogljivost Unije, ter – ob upoštevanju trajnostnih meril (ciljev trajnostnega razvoja) – prilagoditev industrije strukturnim spremembam v različnih sektorjih in zadevnih regionalnih ekosistemih, ki so nastale zaradi hitrih inovacijskih ciklov in potrebe po trajnostnosti. Drugi cilj, ki je ločen od prvega in ga dopolnjuje, je izboljšati delovanje notranjega trga z določitvijo enotnega pravnega okvira Unije za povečanje odpornosti in zanesljivosti oskrbe Unije na področju polprevodniških tehnologij.</p>

Obrazložitev

Upoštevanje ciljev trajnostnega razvoja je osrednji vidik in ga je treba navesti.

Predlog spremembe 3

Uvodna izjava 13

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(13) Da bi premostili omejitve sedanjih razdrobljenih prizadevanj v obliki javnih in zasebnih naložb, olajšali povezovanje, medsebojno bogatenje in donosnost naložb v tekoče programe ter sledili skupni strateški viziji Unije za polprevodnike kot sredstvu za uresničitev ambicij Unije in njenih držav članic za zagotovitev vodilne vloge v digitalnem gospodarstvu, bi morala pobuda Čipi za Evropo olajšati boljše usklajevanje in tesnejše sinergije med obstoječimi programi financiranja na ravni Unije in nacionalni ravni, boljše usklajevanje in sodelovanje z industrijo in ključnimi deležniki iz zasebnega sektorja ter dodatne skupne naložbe z državami članicami. Z načinom izvajanja pobude se združujejo viri iz Unije, držav članic in tretjih držav, pridruženih obstoječim programom Unije, ter zasebnega sektorja. Uspeh pobude lahko zato temelji le na skupnem prizadevanju držav članic in Unije za podpiranje znatnih kapitalskih stroškov in široke razpoložljivosti virtualnega snovanja, preskušanja in pilotnih virov ter širjenja znanja, spretnosti in kompetenc. Kadar je to ustrezno in glede na posebnosti zadevnih ukrepov, bi bilo treba cilje pobude, zlasti dejavnosti „Sklada za čipe“, podpirati tudi prek mehanizma mešanega financiranja v okviru sklada InvestEU.</p>	<p>(13) Da bi premostili omejitve sedanjih razdrobljenih prizadevanj v obliki javnih in zasebnih naložb, olajšali povezovanje, medsebojno bogatenje in donosnost naložb v tekoče programe ter sledili skupni strateški viziji Unije za polprevodnike kot sredstvu za uresničitev ambicij Unije in njenih držav članic za zagotovitev vodilne vloge v digitalnem gospodarstvu, bi morala pobuda Čipi za Evropo olajšati boljše usklajevanje na vseh ravneh upravljanja in med njimi ter tesnejše sinergije med obstoječimi programi financiranja na ravni Unije in nacionalni ravni (vključno s centralno in skupno upravljanimi programi EU), boljše usklajevanje in sodelovanje z industrijo in ključnimi deležniki iz zasebnega sektorja ter dodatne skupne naložbe z državami članicami. Z načinom izvajanja pobude se združujejo viri iz Unije, držav članic, regij in tretjih držav, pridruženih obstoječim programom Unije, ter zasebnega sektorja. Uspeh pobude lahko zato temelji le na skupnem prizadevanju držav članic in Unije za podpiranje znatnih kapitalskih stroškov in široke razpoložljivosti virtualnega snovanja, preskušanja in pilotnih virov ter širjenja znanja, spretnosti in kompetenc. Kadar je to ustrezno in glede na posebnosti zadevnih ukrepov, bi bilo treba cilje pobude, zlasti dejavnosti „Sklada za čipe“, podpirati tudi prek mehanizma mešanega financiranja v okviru sklada InvestEU.</p>

Obrazložitev

Vključitev regionalne razsežnosti.

Predlog spremembe 4

Uvodna izjava 15

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(15) Pobuda bi morala temeljiti na močni zbirki znanja in izboljšati sinergije z ukrepi, ki jih trenutno podpirajo Unija in države članice s programi in ukrepi za raziskave in inovacije na področju polprevodnikov, in za dognanja dela oskrbovalne verige, zlasti s programom Obzorje Evropa in programom Digitalna Evropa, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, s ciljem do leta 2030 okrepiti vlogo Unije kot svetovnega akterja na področju polprevodniške tehnologije in uporab z rastočim svetovnim deležem proizvodnje. Pobuda bi tesno sodelovala z drugimi zadevnimi deležniki, vključno z zavezništvom za procesorje in polprevodniške tehnologije, in dopolnjevala navedene dejavnosti.</p> <p>⁽¹⁾ Uredba (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Digitalna Evropa in razveljavitvi Sklepa (EU) 2015/2240 (UL L 166, 11.5.2021, str. 1).</p>	<p>(15) Pobuda bi morala temeljiti na močni zbirki znanja in izboljšati sinergije z ukrepi, ki jih trenutno podpirajo Unija, države članice in regije s programi in ukrepi za raziskave in inovacije na področju polprevodnikov, in za dognanja dela oskrbovalne verige, zlasti s programom Obzorje Evropa in programom Digitalna Evropa, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, s ciljem do leta 2030 okrepiti vlogo Unije kot svetovnega akterja na področju polprevodniške tehnologije in uporab z rastočim svetovnim deležem proizvodnje. Pobuda bi tesno sodelovala z drugimi zadevnimi deležniki, vključno z zavezništvom za procesorje in polprevodniške tehnologije, ter s strategijami pametne specializacije na regionalni ravni in dopolnjevala navedene dejavnosti.</p> <p>⁽¹⁾ Uredba (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Digitalna Evropa in razveljavitvi Sklepa (EU) 2015/2240 (UL L 166, 11.5.2021, str. 1).</p>

Obrazložitev

Vključitev regionalne razsežnosti.

Predlog spremembe 5

Uvodna izjava 19

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(19) Integrirani proizvodni obrati in odprte livarne EU bi morali zagotoviti zmožnosti proizvodnje polprevodnikov, ki so prve tovrstne v Uniji in prispevajo k zanesljivosti oskrbe in odpornemu ekosistemu na notranjem trgu. Kvalificiran dejavnik za proizvodnjo prvega tovrstnega obrata bi lahko bil v zvezi s tehnološkim vozliščem, substratom, kot sta silicijev karbid in galijev nitrid, ali drugimi inovacijami proizvodov, ki lahko zagotovijo boljšo učinkovitost, procesno tehnologijo ali energijsko in okoljsko učinkovitost. Obrat primerljive zmožnosti v industrijskem obsegu v Uniji še ne bi smel biti bistveno prisoten ali načrtovan za gradnjo, razen obratov za raziskave in razvoj ali manjših proizvodnih obratov.</p>	<p>(19) Integrirani proizvodni obrati in odprte livarne EU bi morali zagotoviti zmožnosti proizvodnje polprevodnikov, ki so prve tovrstne v Uniji in prispevajo k zanesljivosti oskrbe in odpornemu ekosistemu na notranjem trgu. Kvalificiran dejavnik za proizvodnjo prvega tovrstnega obrata bi lahko bil v zvezi s tehnološkim vozliščem, substratom, kot so silicijev karbid, galijev nitrid, indijev fosfid in silicijev nitrid, ali drugimi povezanimi inovacijami proizvodov in materialov, ki lahko zagotovijo boljšo učinkovitost, procesno tehnologijo ali energijsko in okoljsko učinkovitost. Obrat primerljive zmožnosti v industrijskem obsegu v Uniji še ne bi smel biti bistveno prisoten ali načrtovan za gradnjo, razen obratov za raziskave in razvoj ali manjših proizvodnih obratov.</p>

Obrazložitev

Silicijev nitrid (SiN) je idealna platforma za aplikacije fotoničnega integriranega vezja, ki imajo zelo širok spekter in valovod z ultranizkimi izgubami. Zato so izjemno primerne za detektorje, spektrometre, biosenzorje in kvantne računalnike. Zaradi doslednosti bi bilo treba navesti tudi indijev fosfid.

Predlog spremembe 6

Člen 2(1), točka 10

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(10) „prvi tovrstni obrat“ pomeni industrijski obrat, ki je sposoben proizvajati polprevodnike, vključno s čelnimi ali zalednimi procesi ali obojimi, ki v Uniji še ni bistveno prisoten ali načrtovan za gradnjo, na primer v zvezi s tehnološkim vozliščem, substratom, kot sta silicijev karbid in galijev nitrid, ali drugimi inovacijami proizvodov, ki lahko zagotovijo boljšo učinkovitost, inovacije procesov ali energijsko in okoljsko učinkovitost;	(10) „prvi tovrstni obrat“ pomeni industrijski obrat, ki je sposoben proizvajati polprevodnike, vključno s čelnimi ali zalednimi procesi ali obojimi, ki v Uniji še ni bistveno prisoten ali načrtovan za gradnjo, na primer v zvezi s tehnološkim vozliščem, substratom, kot so silicijev karbid, galijev nitrid, indijev fosfid in silicijev nitrid , ali drugimi povezanimi inovacijami proizvodov in materialov , ki lahko zagotovijo boljšo učinkovitost, inovacije procesov ali energijsko in okoljsko učinkovitost;

Obrazložitev

Silicijev nitrid (SiN) je idealna platforma za aplikacije fotoničnega integriranega vezja, ki imajo zelo širok spekter in valovod z ultranizkimi izgubami. Zato so izjemno primerne za detektorje, spektrometre, biosenzorje in kvantne računalnike. Zaradi doslednosti bi bilo treba navesti tudi indijev fosfid.

Predlog spremembe 7

Člen 3(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Pobuda je vzpostavljena za obdobje trajanja večletnega finančnega okvira 2021–2027.	1. Pobuda je v prvem koraku vzpostavljena za obdobje trajanja večletnega finančnega okvira 2021–2027. Potrebno je nadaljevanje v večletnem finančnem okviru 2028–2034.

Obrazložitev

Obdobje do konca sedanjega večletnega finančnega okvira leta 2027 ne zadostuje za doseg ciljev, ki so bili zastavljeni v samem aktu o čipih, zato je treba že tukaj predvideti podaljšanje.

Predlog spremembe 8

Člen 4(2), točka (b)(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(1) s krepitvijo tehnoloških zmožnosti pri tehnologijah za proizvodnjo čipov naslednje generacije s povezovanjem raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti ter pripravo razvoja prihodnjih tehnoloških vozlišč, vključno z vrhunskimi vozlišči z manj kot dvema nanometroma, popolnoma osiromašenim silicijem na izolatorju (FD-SOI) velikosti 10 nanometrov in manj ter povezovanjem tridimenzionalnih heterogenih sistemov in naprednim pakiranjem;	(1) s krepitvijo tehnoloških zmožnosti pri tehnologijah za proizvodnjo čipov naslednje generacije s povezovanjem raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti ter pripravo razvoja prihodnjih tehnoloških vozlišč, vključno z vrhunskimi vozlišči z manj kot dvema nanometroma, popolnoma osiromašenim silicijem na izolatorju (FD-SOI) velikosti 10 nanometrov in manj ter povezovanjem tridimenzionalnih heterogenih sistemov in naprednim pakiranjem; to vključuje proizvodnjo čipov, večjih od 10 nanometrov, za katere obstaja povpraševanje v industriji EU;

Obrazložitev

Osredotočenost Komisije na čipe, manjše od 10 nanometrov, je preozka in ne upošteva potreb industrije EU.

Predlog spremembe 9

Člen 8(2), točka (d)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(d) olajšanje prenosa tehničnega in strokovnega in znanja in izkušenj med državami članicami in regijami s spodbujanjem izmenjave znanj in spretnosti, znanja in dobrih praks ter spodbujanjem skupnih programov;	(d) olajšanje prenosa tehničnega in strokovnega in znanja in izkušenj med državami članicami in regijami s spodbujanjem izmenjave znanj in spretnosti, znanja in dobrih praks, spodbujanjem skupnih programov in izboljšanjem sodelovanja med univerzami ter med univerzami, podjetji in izobraževalnimi in raziskovalnimi ustanovami, na primer z vseevropskim sistemom izmenjav med raziskovalci in laboratoriji, da se usposobi in ohrani učno in strokovno osebje;

Obrazložitev

Evropska mreža kompetenčnih centrov za polprevodnike bi morala zajemati tudi področje usposabljanja in poučevanja.

Predlog spremembe 10

Člen 8(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>3. Države članice imenujejo kandidate za kompetenčne centre v skladu s svojimi nacionalnimi postopki ter upravnimi in institucionalnimi strukturami z odprtim in konkurenčnim postopkom. Komisija z izvedbenimi akti določi postopek za vzpostavitev kompetenčnih centrov, vključno z merili za izbor, ter nadaljnje naloge in funkcije centrov v zvezi z izvajanjem ukrepov v okviru pobude, postopek za vzpostavitev mreže ter sprejemanje odločitev o izbiri subjektov, ki jo sestavljajo. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 33(2).</p>	<p>3. Države članice imenujejo kandidate za kompetenčne centre v skladu s svojimi nacionalnimi postopki ter upravnimi in institucionalnimi strukturami z odprtim in konkurenčnim postopkom ob vključevanju regionalnih in lokalnih oblasti. Cilj bi moral biti doseči sinergije z evropskimi vozlišči digitalnih inovacij in podpreti ustanavljanje kompetenčnih centrov v regijah EU, ki jih je treba vključiti v njihove regionalne industrijske ekosisteme, vsem ustreznim akterjem v celotni EU pa je treba odpreti dostop in omogočiti okrepljeno medregionalno sodelovanje. Komisija z izvedbenimi akti določi postopek za vzpostavitev kompetenčnih centrov, vključno z merili za izbor, ter nadaljnje naloge in funkcije centrov v zvezi z izvajanjem ukrepov v okviru pobude, postopek za vzpostavitev mreže ter sprejemanje odločitev o izbiri subjektov, ki jo sestavljajo. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 33(2).</p>

Obrazložitev

Vsa MSP in zagonška podjetja v EU bi morala imeti dostop do teh centrov, kar lahko olajša regionalna raven, ki podpira regionalne industrijske ekosisteme.

Predlog spremembe 11

Člen 9(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>1. Sestavni deli iz člena 5, točke (a) do (d), v okviru pobude se lahko poverijo Skupnemu podjetju za čipe iz Uredbe Sveta XX/XX o spremembi Uredba Sveta (EU) 2021/2085 in izvajajo v okviru delovnega programa Skupnega podjetja za čipe.</p>	<p>1. Sestavni deli iz člena 5, točke (a) do (d), v okviru pobude se lahko poverijo Skupnemu podjetju za čipe iz Uredbe Sveta XX/XX o spremembi Uredba Sveta (EU) 2021/2085 in izvajajo v okviru delovnega programa Skupnega podjetja za čipe. Države članice morajo ustrezne polprevodniške regije vključiti v Skupno podjetje za čipe.</p>

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 12

Člen 10(2)

(Nova točka (e))

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>e) podpira industrijske oskrbovalne verige v EU.</i>

Obrazložitev

Integrirani proizvodni obrati bi morali prispevati h krepitvi industrije v EU, pri čemer bi bilo treba upoštevati potrebe industrije po polprevodnikih.

Predlog spremembe 13

Člen 11(2)

(Nova točka (e))

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>e) podpira industrijske oskrbovalne verige v EU.</i>

Obrazložitev

Tudi odprte livarne bi morale prispevati h krepitvi industrije v EU, pri čemer bi bilo treba upoštevati potrebe industrije po polprevodnikih.

Predlog spremembe 14

Člen 12(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Vsako podjetje ali konzorcij podjetij (v nadaljnjem besedilu: vložnik) lahko Komisiji predloži vlogo za priznanje vložnikovega načrtovanega obrata kot integriranega proizvodnega obrata ali odprte livarne EU.	1. Vsako podjetje ali konzorcij podjetij (v nadaljnjem besedilu: vložnik) lahko Komisiji predloži vlogo za priznanje vložnikovega načrtovanega obrata kot integriranega proizvodnega obrata ali odprte livarne EU. <i>To velja tudi za podjetja, ki so bistvena za izdelavo polprevodnikov ali proizvajajo nove predhodne sestavine ali proizvodne obrate, pri čemer se smiselno uporabljajo merila v členih 11 in 12.</i>

Obrazložitev

Za uresničitev ciljev akta o čipih bi morala biti kot upravičena opredeljena tudi proizvodnja predhodnih sestavin, kot so rezine, ali proizvodnih obratov, pri čemer je treba smiselno uporabljati merila.

Predlog spremembe 15

Člen 15(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. Države članice glavne uporabnike polprevodnikov in druge ustrezne deležnike pozovejo, naj zagotovijo informacije o znatnih nihanjih povpraševanja in znanih motnjah v njihovi oskrbovalni verigi. Za lažjo izmenjavo informacij države članice zagotovijo mehanizem in upravno ureditev za te posodobitve.	2. Države članice glavne uporabnike polprevodnikov in druge ustrezne deležnike, tudi tiste iz podobno mislečih držav , pozovejo, naj zagotovijo informacije o znatnih nihanjih povpraševanja in znanih motnjah v njihovi oskrbovalni verigi. Za lažjo izmenjavo informacij države članice zagotovijo mehanizem in upravno ureditev za te posodobitve.

Obrazložitev

Ocena stanja samo na podlagi evropskih podatkov in podatkov ZDA ni popolna in je torej pomanjkljiva, zato je treba vključiti podjetja iz podobno mislečih držav v Aziji.

Predlog spremembe 16

Člen 19(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. Komisija lahko po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike omeji ukrepe iz členov 21 in 22 na nekateri kritične sektorje, katerih delovanje je moteno ali jim grozijo motnje zavoljo krize zaradi polprevodnikov.	2. Komisija mora na podlagi rezultatov posvetovanja z Evropskim odborom za polprevodnike omejiti ukrepe iz členov 21 in 22 na tiste kritične sektorje, katerih delovanje je moteno ali jim grozijo motnje zavoljo krize zaradi polprevodnikov.

Obrazložitev

Intervencijski ukrepi Komisije morajo biti vedno čim manjši.

Predlog spremembe 17

Člen 19(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
4. Uporaba ukrepov iz odstavka 1 je sorazmerna in omejena na to, kar je potrebno za obravnavo hudih motenj ključnih družbenih funkcij ali gospodarskih dejavnosti v Uniji, ter mora biti v najboljšem interesu Unije. Z uporabo teh ukrepov se prepreči nesorazmerno upravno breme za MSP.	4. Uporaba ukrepov iz odstavka 1 je sorazmerna in omejena na to, kar je potrebno za obravnavo hudih motenj ključnih družbenih funkcij ali gospodarskih dejavnosti v Uniji, ter mora biti v najboljšem interesu Unije. Z uporabo teh ukrepov se prepreči nesorazmerno upravno breme za MSP. Ti ukrepi se smejo uporabljati le selektivno in v skrajnem primeru.

Obrazložitev

Nabor orodij za izredne razmere prinaša precejšnje tveganje, da se onemogočijo naložbe in ustanavljanje novih podjetij. Evropska komisija mora jasno navesti, da so ti ukrepi predvideni kot skrajno sredstvo, ki se mu je treba čim bolj izogniti.

Predlog spremembe 18

Člen 21(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>1. Kadar je to potrebno in sorazmerno za zagotovitev delovanja vseh ali nekaterih kritičnih sektorjev, lahko Komisija od integriranih proizvodnih obratov in odprtih livarn EU zahteva, da sprejmejo in prednostno razvrstijo naročila v krizi pomembnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: prednostna naročila). Obveznost ima prednost pred katero koli izpolnitveno obveznostjo po zasebnem ali javnem pravu.</p>	<p>1. Kadar je to potrebno, sorazmerno in tehnično izvedljivo za zagotovitev delovanja vseh ali nekaterih kritičnih sektorjev, lahko Komisija od integriranih proizvodnih obratov in odprtih livarn EU zahteva, da sprejmejo in prednostno razvrstijo naročila v krizi pomembnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: prednostna naročila).</p>

Obrazložitev

Kratkoročno prestrukturiranje proizvodnje polprevodnikov je skoraj nemogoče, zato je treba kot pglavitno merilo navesti izvedljivost. Poleg tega je treba člen o prednostnih naročilih oblikovati tako, da morebitnih vlagateljev ne bo odvrčal od vlaganja v EU. Vprašljivo je tudi, do kakšne mere bi to bilo pravno izvršljivo.

Predlog spremembe 19

Člen 24(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>1. Evropski odbor za polprevodnike sestavljajo predstavniki držav članic, predseduje pa mu predstavnik/-ca Komisije.</p>	<p>1. Evropski odbor za polprevodnike sestavljajo ustrezno strokovno usposobljeni predstavniki držav članic, predseduje pa mu predstavnik/-ca Komisije.</p>

Obrazložitev

Odbor za polprevodnike bi moral biti strokovno in ne zgolj politično telo.

Predlog spremembe 20

Člen 24(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>2. Vsaka nacionalna enotna kontaktna točka iz člena 26 (3) imenuje predstavnika na visoki ravni v Evropski odbor za polprevodnike. Kadar je to ustrezno glede funkcije in strokovnega znanja, ima lahko država članica več kot enega/-o predstavnika/-co v zvezi z različnimi nalogami Evropskega odbora za polprevodnike. Vsak/-a član/-ca Evropskega odbora za polprevodnike ima namestnika/-co.</p>	<p>2. Vsaka nacionalna enotna kontaktna točka iz člena 26 (3) imenuje strokovno usposobljenega predstavnika v Evropski odbor za polprevodnike. Kadar je to ustrezno glede funkcije in strokovnega znanja, ima lahko država članica več kot enega/-o predstavnika/-co v zvezi z različnimi nalogami Evropskega odbora za polprevodnike. Vsak/-a član/-ca Evropskega odbora za polprevodnike ima namestnika/-co. Države članice morajo vključiti regije s polprevodniškimi ekosistemi. Evropski odbor regij imenuje predstavnika v Evropski odbor za polprevodnike.</p>

Obrazložitev

Glede na vlogo, ki jo imajo regije s polprevodniškimi ekosistemi (npr. članice Silicon Europe) in Evropski odbor regij pri podpiranju regionalnih industrijskih ekosistemov, vključno z MSP, ter znanosti in raziskav, bi jih bilo treba vključiti v Evropski odbor za polprevodnike.

Predlog spremembe 21

Člen 26(6)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>6. Države članice zagotovijo, da se pristojni nacionalni organi po potrebi ter v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom posvetujejo in sodelujejo z drugimi ustreznimi nacionalnimi organi ter ustreznimi deležniki. Komisija olajša izmenjavo izkušenj med pristojnimi nacionalnimi organi.</p>	<p>6. Države članice zagotovijo, da se pristojni nacionalni organi po potrebi ter v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom posvetujejo in sodelujejo z drugimi ustreznimi nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi ter ustreznimi deležniki. Komisija olajša izmenjavo izkušenj med pristojnimi nacionalnimi organi.</p>

Obrazložitev

Omeniti je treba tudi regionalne in lokalne oblasti.

Predlog uredbe Sveta o spremembi Uredbe Sveta (EU) 2021/2085 o ustanovitvi skupnih podjetij v okviru Obzorja Evropa v zvezi s Skupnim podjetjem za čipe

COM(2022) 47 final

Predlog spremembe 22

Uvodna izjava 7

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(7) Dejavnosti, ki jih financira Skupno podjetje za čipe, bi morale biti zajete v enem samem programu dela, ki bi ga moral sprejeti upravni odbor. Pred pripravo vsakega programa dela bi moral odbor javnih organov ob upoštevanju nasvetov Evropskega odbora za polprevodnike in prispevkov drugih ustreznih deležnikov, po potrebi vključno s časovnimi načrti, ki jih pripravi zaveznitvo za procesorje in polprevodniške tehnologije ⁽¹⁾, opredeliti del programa dela, ki se nanaša na dejavnosti krepitve zmogljivosti ter raziskovalne in inovacijske dejavnosti, vključno z njihovimi ustreznimi ocenami odhodkov. V ta namen bi moral odbor javnih organov vključevati samo Komisijo in javne organe držav članic. Izvršni direktor bi moral nato na podlagi te opredelitve pripraviti program dela, vključno s krepitvijo zmogljivosti ter raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi, in njihove ustrezne ocene odhodkov.</p> <p>⁽¹⁾ Zaveznitvo je omenjeno v Sporočilu Komisije z dne 5. maja 2021 z naslovom Posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020: močnejši enotni trg za okrevanje Evrope.</p>	<p>(7) Dejavnosti, ki jih financira Skupno podjetje za čipe, bi morale biti zajete v enem samem programu dela, ki bi ga moral sprejeti upravni odbor. Pred pripravo vsakega programa dela bi moral odbor javnih organov ob upoštevanju nasvetov odbora zasebnih članov in Evropskega odbora za polprevodnike in prispevkov drugih ustreznih deležnikov, po potrebi vključno s časovnimi načrti, ki jih pripravi zaveznitvo za procesorje in polprevodniške tehnologije ⁽¹⁾, opredeliti del programa dela, ki se nanaša na dejavnosti krepitve zmogljivosti ter raziskovalne in inovacijske dejavnosti, vključno z njihovimi ustreznimi ocenami odhodkov. V ta namen bi moral odbor javnih organov vključevati samo Komisijo in javne organe držav članic. Izvršni direktor bi moral nato na podlagi te opredelitve ter strateškega načrta za raziskave in inovacije pripraviti program dela, vključno s krepitvijo zmogljivosti ter raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi, in njihove ustrezne ocene odhodkov. Sredstva za raziskovalne in inovacijske dejavnosti Skupnega podjetja za čipe bi morala biti vsaj tako visoka kot predvidena sredstva za Skupno podjetje za ključne digitalne tehnologije. Sprejeti je treba tudi enako področje uporabe in enako delovanje.</p> <p>⁽¹⁾ Zaveznitvo je omenjeno v Sporočilu Komisije z dne 5. maja 2021 z naslovom Posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020: močnejši enotni trg za okrevanje Evrope.</p>

Obrazložitev

Odbor javnih organov ne bi smel vnaprej določiti načrta za raziskave in inovacije, saj bi to omejilo pristojnosti upravnega odbora. Skupno podjetje za čipe bi moralo ohraniti raziskovalne dejavnosti, način delovanja in proračun Skupnega podjetja za ključne digitalne tehnologije.

Predlog spremembe 23

Člen 1, točka (7)(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(a) v odstavku 1 se točka (b) nadomesti z naslednjim:</p> <p>„(b) vzpostaviti znanstveno odličnost Unije in njen vodilni položaj na področju inovacij v zvezi z nastajajočimi tehnologijami komponent in sistemov, tudi v dejavnostih, povezanih z nižjimi ravnmi tehnološke pripravljenosti, in spodbujati udeležbo MSP, ki predstavlja vsaj eno tretjino celotnega števila udeležencev v posrednih ukrepih in bi morala prejeti vsaj 20 % javnih sredstev, namenjenih ukrepom na področju raziskav in inovacij“;</p>	<p>(a) v odstavku 1 se točka (b) nadomesti z naslednjim:</p> <p>„(b) vzpostaviti znanstveno odličnost Unije in njen vodilni položaj na področju inovacij v zvezi z nastajajočimi tehnologijami komponent in sistemov, tudi v dejavnostih, povezanih z nižjimi ravnmi tehnološke pripravljenosti, in spodbujati udeležbo MSP, ki ob upoštevanju raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti predstavlja vsaj eno tretjino celotnega števila udeležencev v posrednih ukrepih in bi morala prejeti vsaj 20 % javnih sredstev“;</p>

Obrazložitev

Nerealistično je, da bi MSP predstavljala tretjino udeležencev v ukrepih za krepitev zmogljivosti, kakor je opisano v novih točkah od (g) do (j) člena 126(1). Zato bi moral tretjinski delež MSP v celotnem številu udeležencev veljati samo za del, namenjen raziskovalnim in inovacijskim dejavnostim, tako kot za 20-odstotni delež javnih sredstev.

Predlog spremembe 24

Člen 1, točka (7)(c)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(c) v odstavku 2 se točka (f) nadomesti z naslednjim:</p> <p>„(f) vzpostaviti skladnost med prispevki drugih ustreznih deležnikov k strateškemu načrtu za raziskave in inovacije Skupnega podjetja za čipe, po potrebi vključno s časovnimi načrti, ki jih pripravi zavezništvo za procesorje in polprevodniške tehnologije, in politikami Unije, da bi se zagotovil učinkovit prispevek tehnologij elektronskih komponent in sistemov“;</p>	<p>(c) v odstavku 2 se točka (f) nadomesti z naslednjim:</p> <p>„(f) vzpostaviti skladnost med strateškim načrtom za raziskave in inovacije Skupnega podjetja za čipe in politikami Unije, da bi se zagotovil učinkovit prispevek tehnologij elektronskih komponent in sistemov“;</p>

Obrazložitev

Skupno podjetje za čipe ne more zagotoviti zahtevane skladnosti z dejavnostmi tretjih strani.

Predlog spremembe 25

Člen 1, točka 9

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(9) v členu 129 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:</p> <p>„3. Zasebni člani z odstopanjem od člena 28(4) za upravne stroške Skupnega podjetja za čipe prispevajo vsaj 26 331 000 EUR ali poskrbijo, da ta znesek prispevajo njihovi subjekti v sestavi in povezani subjekti. Delež celotnega letnega prispevka zasebnih članov za upravne stroške Skupnega podjetja za čipe znaša 35 %.“;</p>	<p>(9) v členu 129 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:</p> <p>„3. Zasebni člani z odstopanjem od člena 28(4) za upravne stroške Skupnega podjetja za čipe prispevajo do 26 331 000 EUR ali poskrbijo, da ta znesek prispevajo njihovi subjekti v sestavi in povezani subjekti. Delež celotnega letnega prispevka zasebnih članov za upravne stroške Skupnega podjetja za čipe znaša največ 35 %.“;</p>

Obrazložitev

Besedilo bi lahko povzročilo velike nejasnosti. Ni namreč jasno, katera mejna vrednost velja: spodnja meja najmanj 26 331 000 EUR ali zgornja meja največ 35 %. Komisija je medtem potrdila, da gre pri besedi „vsaj“ v njenem predlogu za napako. Ta napaka je bila popravljena v kompromisnem besedilu predsedstva Sveta z dne 25. maja.

Predlog spremembe 26

Člen 1, točka 13

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(13) vstavi se naslednji člen 134a:</p> <p>„Člen 134a</p> <p>Dodatne naloge izvršnega direktorja</p> <p>Izvršni direktor Skupnega podjetja za čipe poleg nalog iz člena 19 pripravi ter po upoštevanju opredelitve odbora javnih organov iz člena 137, točka (f), in prispevkov ustreznih deležnikov, po potrebi vključno s časovnimi načrti, ki jih pripravi zavezništvo za procesorje in polprevodniške tehnologije, upravnemu odboru predloži v sprejetje program dela za skupno podjetje za izvajanje strateškega načrta za raziskave in inovacije.“;</p>	<p>(13) vstavi se naslednji člen 134a:</p> <p>„Člen 134a</p> <p>Dodatne naloge izvršnega direktorja</p> <p>Izvršni direktor Skupnega podjetja za čipe poleg nalog iz člena 19 pripravi ter po upoštevanju opredelitve odbora javnih organov iz člena 137, točka (f), upravnemu odboru predloži v sprejetje program dela za skupno podjetje za izvajanje strateškega načrta za raziskave in inovacije.“;</p>

Obrazložitev

Ti prispevki se upoštevajo že, ko odbor javnih organov določi svoj del programa dela, zato jih ni treba ponovno predložiti.

Predlog spremembe 27

Člen 1, točka (15)(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(a) dodata se točki (f) in (g):</p> <p>„(f) pred pripravo vsakega programa dela opredeli del programa dela, ki se nanaša na dejavnosti krepitev zmogljivosti ter raziskovalne in inovacijske dejavnosti, vključno z ustreznimi ocenami odhodkov, ob upoštevanju nasvetov Evropskega odbora za polprevodnike in prispevkov drugih ustreznih deležnikov, po potrebi vključno s časovnimi načrti, ki jih pripravi zaveznitvo za procesorje in polprevodniške tehnologije;</p> <p>(g) izbere predloge, ki ustrezajo dejavnostim krepitev zmogljivosti v skladu s členom 12(1) in členom 17 (2), točka (u).“;</p>	<p>(a) dodata se točki (f) in (g):</p> <p>„(f) pred pripravo vsakega programa dela opredeli del programa dela, ki se nanaša na dejavnosti krepitev zmogljivosti, vključno z ustreznimi ocenami odhodkov, ob upoštevanju nasvetov odbora zasebnih članov in Evropskega odbora za polprevodnike in prispevkov drugih ustreznih deležnikov, po potrebi vključno s časovnimi načrti, ki jih pripravi zaveznitvo za procesorje in polprevodniške tehnologije;</p> <p>(g) izbere predloge, ki ustrezajo dejavnostim krepitev zmogljivosti v skladu s členom 12(1) in členom 17 (2), točka (u).“;</p>

Obrazložitev

Odbor javnih organov ne bi smel vnaprej določiti načrta za raziskave in inovacije, saj bi to omejilo pristojnosti upravnega odbora. Vendar bi moral odbor javnih organov upoštevati nasvete odbora zasebnih članov v zvezi s krepitevjo zmogljivosti, da bi zagotovil pomen industrijske politike.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ (OR),

Pomen evropskega akta o čipih

1. ugotavlja, da je uspeh evropskega akta o čipih odločilen za celotno EU, države članice ter vse lokalne in regionalne oblasti, saj je zagotavljanje industrijske proizvodnje v vseh regijah Evrope odvisno od zanesljive oskrbe s polprevodniki; pri tem se odločno zavzema za jasen položaj EU v svetovni konkurenci;

2. pozdravlja predlog Komisije o aktu o čipih kot odločilen korak h krepitev EU, njene industrije in varnosti. Pomembno je da akt o čipih obravnava vprašanja strateške avtonomije in vodilne tehnološke vloge EU, ki mora ostati globalni akter na področju polprevodnikov. Ambiciozen cilj zvišanja tržnega deleža EU pri proizvodnji polprevodnikov s trenutnih 10 na 20 % do leta 2030 je torej pravilen;

3. se strinja s cilji, da se z razširitvijo in diverzifikacijo zmanjšajo največje strateške odvisnosti v proizvodnji polprevodnikov, dobavnih verigah ter oskrbi s surovinami in polproizvodi, da se razvija proizvodnja polprevodnikov v Evropi ter ohrani in okrepi njena vodilna vloga v raziskavah in razvoju; hkrati se zavzema, da se v področje uporabe Uredbe COM(2022) 46 final vključi proizvodnja čipov velikosti več kot 10 nanometrov, za katere obstaja povpraševanje v uporabniški industriji EU; v zvezi s tem poudarja pomen zaščite strokovnega znanja in patentov, da se posamezne države ne znajdejo v slabšem položaju;

4. pozdravlja predlog o aktu o čipih tudi z vidika hitrega in doslednega izvajanja evropskega zelenega dogovora, saj brez zanesljive razpoložljivosti polprevodnikov ne bo mogoče doseči ambicioznih okoljskih in podnebnih ciljev EU, izboljšati energetske suverenosti in razširiti uporabe energije iz obnovljivih virov;

5. opozarja, da je treba hkrati s krepitevijo proizvodnje polprevodnikov uvesti ukrepe za zmanjšanje porabe energije in virov ter škodljivih posledic za okolje v celotni vrednostni verigi in zagotoviti spoštovanje trajnostnih meril (ciljev trajnostnega razvoja), uporabo obnovljivih virov energije in mehanizmov za učinkovito rabo vodnih virov pa dosledno vključiti v proizvodne obrate. V tem smislu je treba posebno pozornost nameniti tovrstnim energetskim in okoljskim vplivom v inovativnih tehnologijah naslednje generacije (npr. integrirani fotoniki in namenskim heterogenim sistemom);
6. poudarja, da je treba poleg zanesljive oskrbe s kritičnimi surovinami izkoristiti tudi potencialne krožnega gospodarstva. Pridobivanje surovin in materialov iz naprav in obratov je ključna. To je treba upoštevati že pri razvoju izdelkov, pri katerih se uporabljajo polprevodniki. V regijah je treba razviti ustrezna znanja in v skladu s tem oblikovati merila za upravičenost;
7. opozarja, da je EU v primerjavi s tretjimi državami v slabšem položaju glede naravnih virov, zato je pri uvozu kritičnih surovin močno odvisna od dobaviteljev iz nečlanice EU; spodbuja Evropsko komisijo, naj to strateško odvisnost odpravi z večjimi prizadevanji in zahtevami glede krožnosti čipov, zlasti pri zasnovi in ponovni uporabi materiala, ter naj še poglobi trgovinske odnose EU s ključnimi mednarodnimi partnerji;
8. v skladu s svojim mnenjem o akcijskem načrtu za kritične surovine pozdravlja novo rudarjenje v EU, da se izkoristijo obstoječe zaloge kritičnih surovin; poudarja, da mora novo rudarjenje surovin za visoko tehnologijo v EU temeljiti na načrtih raziskav in razvoja na področju inovativnega rudarjenja z majhnim okoljskim vplivom;
9. ugotavlja, da imajo lokalne in regionalne oblasti zaradi velike neposredne odvisnosti gospodarstva v svojih krajih velik skupni interes za zanesljivo preskrbo s polprevodniki; ker so torej tako blizu polprevodniškim ekosistemom, bi morale dobiti osrednjo vlogo pri izvajanju akta o čipih; poleg tega ugotavlja, da bodo od akta imele koristi vse regije, ne glede na to, ali se v njih proizvajajo polprevodniki ali ne;
10. glede na aktualne razmere poudarja, da je za industrijo polprevodnikov pomembna zanesljiva oskrba z energijo; pri tem gre zlasti za količino potrebne električne energije in stabilnost omrežja; to sta dejavnika pri izbiri lokacije za obstoječe, predvsem pa za nove objekte;

Strateški cilji Evrope na področju polprevodnikov

11. poziva podjetja, naj bolj upoštevajo lastne potrebe po polprevodnikih in za to potrebne oskrbovalne verige v okvirnih geostrateških pogojih, ki se nenehno spreminjajo, ter se izogibajo enostranskim odvisnostim, tako da razpršijo tveganje; EU mora v mednarodnem okolju bolje opozoriti na svoje prednosti varne proizvodne lokacije (varni pristan);
12. poziva Komisijo, naj v prihajajočih pogajanjih s Svetom in Evropskim parlamentom jasno poudari pomen akta o čipih za utrditev Evrope kot industrijske lokacije ter naj države članice in gospodarstvo pozove k dodatnim finančnim prispevkom;
13. predlaga, da se sredstva, ki jih daje na razpolago akt o čipih, strateško uporabijo za razširitev sedanjih grozdov polprevodnikov in polprevodniških ekosistemov, tako majhnih kot velikih, kar vključuje tudi povezovanje z njimi. Možnosti EU, da se v prihodnosti dokaže na svetovnem trgu polprevodnikov, bodo največje, če bo izhajala iz svojih obstoječih močnih plati, jih še razvila ter s tem vzajemno odvisnost omejila na podobno misleče države in hkrati odpravila enostransko odvisnost od tretjih držav;
14. pozdravlja uvedbo evropskega sklada za čipe; ugotavlja, da bi moral biti drugi steber akta o čipih načeloma tehnološko nevtralen in da je treba sredstva čim prej mobilizirati;

15. poudarja, da ima koncept pomembnega projekta skupnega evropskega interesa kot zelo uspešen instrument še naprej velik pomen v okviru akta o čipih; vendar opozarja, da morajo EU in države članice na vseh področjih, zlasti v zvezi z dovoljenji in podporami, ukrepati hitreje, da bi lahko industriji, vključno z MSP, nudile podporo, ki jo potrebuje;

16. poudarja osrednji pomen novih tehnologij za nadaljnji razvoj EU kot središča za polprevodnike, da bi na področju tehnologije ostala konkurenčna v svetovnem merilu: namen izvajanja akta o čipih mora biti, da se odprto in hitro odzivamo na uporabo novih materialov, na primer galijevega nitrida, indijevega fosfida, silicijevega karbida in silicijevega nitrida, ter novih procesov, da omogočimo razvoj in proizvodnjo čipov naslednje generacije, v katero sodijo med drugim fotonični čipi, ki so bistveni za izgradnjo samostojne in trajnostne mreže za podatkovno, tele- in kvantno komuniciranje ter za avtonomno vožnjo, in kvantni čipi, ki omogočajo analizo bistveno večjih količin podatkov, izvajajo obsežnejše izračune veliko hitreje in opravljajo podrobne simulacije, ter tudi hibridni čipi in heterogeni sistemi, pri katerih je vključitev fotoničnih funkcij v elektronsko integrirano vezje ena od kritičnih točk za prihodnosti industrije polprevodnikov;

17. meni, da se mora Evropa dodatno osredotočiti na oblikovanje polprevodnikov in v ta namen razviti lastne zmogljivosti oblikovanja;

Financiranje akta o čipih

18. izraža kritiko, da so predvidena finančna sredstva akta o čipih veliko premajhna; dvomi, da bo celotni znesek zadostoval za uspeh EU v mednarodni konkurenci za vzpostavljanje novih proizvodnih obratov; poudarja, da si nove pobude zaslužijo nove finančne vire, in obžaluje preusmeritev sredstev iz uspešnih programov, kot sta Obzorje Evropa in program Digitalna Evropa;

19. poziva Komisijo, naj poskrbi za preglednost finančnih sredstev akta o čipih ter za ustrezno financiranje vseh treh stebrov, pri čemer bi se morala Komisija zgledovati po primerljivih pobudah po svetu;

20. meni, da bi bilo treba za izvajanje akta o čipih uporabiti več novih sredstev, poleg tega pa poziva Svet, Evropski parlament in Komisijo, naj zagotovijo primerno finančno podporo EU in držav članic ter ustrezno spremenijo večletni finančni okvir; ker strateški cilji akta o čipih presegajo leto 2030, je treba področje polprevodnikov v reviziji večletnega finančnega okvira ter v naslednjem večletnem finančnem okviru obravnavati prednostno;

21. meni, da je nujno dati dodatne spodbude, da bodo poleg EU dale potrebna sredstva na voljo tudi države članice in regije ter podjetja; pomembno je, da Komisija omogoča financiranje v skladu s pravom Unije; financiranje mora biti pogojeno z izpolnjevanjem okoljskih in socialnih meril ter meril upravljanja;

22. poziva regije in podjetja, da se Evropska investicijska banka (EIB) vključi v financiranje novih projektov v celotni vrednostni verigi; meni, da lahko EIB odločilno pripomore k uspehu akta o čipih;

Financiranje in pravila EU o državni pomoči z regionalnega vidika

23. poziva Komisijo, naj pri ocenjevanju in izdajanju dovoljenj v skladu s členom 107(3), točka (c) PDEU široko razlaga merilo „prvega tovrstnega“ v Evropi, saj na področju polprevodnikov ni klasične konkurenčne situacije, ki je pomembna za konkurenco na notranjem trgu;

24. poziva Komisijo, naj poleg sprememb in poenostavitev predpisov o državni pomoči ter postopkov državne pomoči razmisli o nadaljnjih olajšavah, na primer odobritvi oprostitve davka, da bi olajšala ustanavljanje podjetij v celotni vrednostni verigi polprevodnikov v Evropi;

25. meni, da je treba v okviru koncepta „prvega tovrstnega“ omogočati ne le podpiranje proizvodnih obratov, kot so integrirani proizvodni obrati in odprte livarne EU, temveč tudi proizvodnjo polproizvodov, kot so rezine ali proizvodni obrati, ki so enako pomembni za doseganje ciljev;

26. pozdravlja v členu 14 predvidene ukrepe za hitre nacionalne postopke načrtovanja in izdaje dovoljenj za integrirane proizvodne obrate in odprte livarne EU;

27. poudarja, da je zagotovitev oskrbe s polprevodniki pomembna ne le za same proizvodne obrate polprevodnikov, temveč tudi za proizvodne obrate nižje in višje v verigi, zato bi bilo treba tudi te upoštevati pri poenostavitvi in pospešitvi postopkov, da se preprečijo ozka grla;

Raziskave in razvoj z regionalnega vidika

28. se zavzema za to, da se zastavi širok pristop EU v raziskavah in razvoju, tako da se vključijo stranke in uporabniki, ter da se pri razvojnih in inovacijskih ciljih ne izhaja le iz nadaljnje miniaturizacije vozlišč;

29. se strinja z raziskovalnimi in visokošolskimi ustanovami, ki jih skrbi, da bo v aktu o čipih predvidena prerazporeditev sredstev v programih Obzorje Evropa in Digitalna Evropa oslabila druga področja in s tem povečala konkurenco za preostala sredstva; zato pričakuje, da bodo sredstva, prerazporejena iz Digitalne Evrope in Obzorja Evropa, v obdobju financiranja znova postala na voljo;

30. opozarja, da nacionalno oziroma regionalno sofinanciranje projektov povzroča upravne težave, in poziva Komisijo, naj poskrbi, da to ne bo oviralo udeležbe pri raziskovalnih projektih; zlasti je treba oblikovati okvirne pogoje tako, da se v obliki sofinanciranja dovoli spremljevalna podpora projektov iz nacionalnih oziroma regionalnih programov;

31. poziva regije s tovrstnimi grozdi, naj aktivno sodelujejo v Skupnem podjetju za čipe, ki je naslednik Skupnega podjetja za ključne digitalne tehnologije in Skupnega podjetja ECSEL;

32. poziva Komisijo, naj podrobneje opredeli pojem „pilotna linija“. Dostop do pilotnih linij mora biti širok in odprt, da bodo lahko v njih sodelovali grozdi, izobraževalne in raziskovalne ustanove ter podjetja, še posebej MSP. Dostop MSP do pilotnih linij bi se lahko zagotovil prek programa Obzorje Evropa in decentralizirano prek nacionalnih in regionalnih organov, ki imajo izkušnje s podporo zagonskim podjetjem ter MSP pri njihovem ustanavljanju, rasti in konsolidaciji, kot so regionalne razvojne agencije;

33. poziva k tesni vključenosti sedanjih mrež, kot je zaveznitvo za procesorje in polprevodniške tehnologije, v usklajevalni mehanizem za polprevodnike. Vse mreže morajo biti odprte za nove akterje, saj je lahko tudi doprinos mrež, kot sta pobuda Vanguard in mreža evropskih vozlišč za digitalne inovacije, pomemben;

34. meni, da je treba preučiti, do kakšne mere in s katerimi ukrepi je mogoče zaščititi strokovno znanje EU, na primer z razširjenim patentnim varstvom; pri tem je treba upoštevati tudi varnostne vidike;

Zagotavljanje strokovne delovne sile ter izobraževanje in usposabljanje

35. poziva države članice, lokalne in regionalne oblasti ter podjetja, naj se veliko bolj osredotočijo na zagotavljanje strokovne delovne sile, saj kvalificirano izobraževanje in usposabljanje bistveno prispevata k uspehu EU kot polprevodniškega središča in je pomembno merilo pri odločitvah za naložbe; splošno in poklicno izobraževanje in usposabljanje v regijah imata odločilno vlogo. Dekleta in ženske je treba spodbujati, da bi se pogosteje odločale za izobraževanje na področju polprevodniških tehnologij;

36. zato meni, da je zagotavljanje strokovne delovne sile pomemben ključ do uspeha. Za usposabljanje mladih in ohranjanje profesorjev na univerzah in v raziskovalnih ustanovah je potrebna usklajena strategija, zato poziva k okrepitvi izmenjav raziskovalcev med univerzami, raziskovalnimi ustanovami in podjetji ter k skupni rabi laboratorijske infrastrukture v celotni EU;

37. opozarja, da imajo lokalne in regionalne oblasti strateške zmogljivosti za spodbujanje sinergij med politikami za raziskave in razvoj, izobraževanje, izpopolnjevanje, preusposabljanje in usposabljanje, ki bodo bistvene za pritegnitev in ohranjanje nadarjenih delavcev;

38. priporoča vzpostavitev programa pripravnštva za industrijo polprevodnikov, ki ga bodo upravljale in financirale industrija, države članice in EU, s sistemom štipendij, povezanih z zavezo za delo v sektorju polprevodnikov v Evropi za minimalno časovno obdobje; poleg tega priporoča, naj Komisija preuči razvoj posebnih programov za privabljanje strokovnjakov iz tretjih držav z napredno industrijo polprevodnikov;

39. priporoča ustanovitev skupnosti znanja in inovacij (SZI) za polprevodnike in predlaga ustanovitev akademije za polprevodnike po zgledu akademije za baterije (Battery Academy) v sodelovanju z industrijo in raziskovalnimi ustanovami;

40. ugotavlja, da je za razvoj polprevodniških ekosistemov pomembno ohraniti uspešna zagonska podjetja, da se lahko nadalje razvijajo in da se ne izgubi strokovno znanje;

41. nadalje priporoča lastno podporo razvoju inovativnih zasnov čipov v okviru programa Obzorje Evropa, na primer v sklopu za digitalno področje, industrijo in vesolje, da bi EU lahko ohranila vodilno vlogo pri zasnovi inovativnih čipov ter tehnologijah naslednje generacije, hkrati pa zmanjšala soodvisnosti od drugih delov sveta;

Posledice akta o čipih za mesta in regije

42. ugotavlja, da se bo od lokalnih in regionalnih oblasti v primeru ustanavljanja novih podjetij veliko pričakovalo, zato bodo potrebovale zanesljiv okvir in podporo držav članic in Komisije;

43. poziva Komisijo, naj upošteva posledice priseljevanja podjetij za lokalne in regionalne oblasti; oblikovanje okvirnih pogojev za vzpostavitev podjetij in izvajanje spremljevalnih ukrepov je treba razumeti kot regionalni razvoj, zato je treba omogočiti sofinanciranje iz ESRR in ESS;

44. ugotavlja, da bo to zlasti državam članicam z razmeroma nižjimi nacionalnimi sredstvi omogočilo, da dosežejo pomemben učinek vzvoda. Treba je omogočiti tudi širitev obstoječih proizvodnih obratov;

45. poziva k operativni povezanosti akta o čipih z drugimi ključnimi strategijami in projekti EU, na primer z uredbo REACH, akcijskim načrtom za kritične surovine, novo industrijsko strategijo, akcijskim načrtom za krožno gospodarstvo in strategijo za umetno inteligenco. Pri tem morajo imeti regije pomembno vlogo in biti morajo vključene;

46. poudarja, da sta za proizvodnjo polprevodnikov potrebna odprtost za tehnologije in uporaba nekaterih nevarnih kemikalij, katerih proizvodnjo, uvoz in uporabo ureja zakonodaja EU na področju kemikalij. Pri oceni tveganja v skladu s členom 16 je treba upoštevati, do kakšne mere lahko evropski gospodarski akterji premagujejo ovire, povezane z zakonodajo o kemikalijah, in snovi ostanejo na voljo na trgu EU;

Odpornost in odzivanje na krize

47. ugotavlja, da lahko oblikovanje in proizvodnja polprevodnikov v EU pripomoreta tudi k varnosti in odpornosti kritične infrastrukture lokalnih in regionalnih oblasti (energetskih omrežij, zdravstvene oskrbe, prometa, uprave, javnih ustanov);

48. poziva, naj se namesto nabora orodij za izredne razmere vzpostavi nabor orodij za preprečevanje, saj kratkoročen poseg v proizvodnjo polprevodnikov zaradi njene kompleksnosti – kombinacij različnih integriranih vezij v končnih izdelkih in razširjenih mednarodnih dobavnih verig – ni mogoč, zato je kot odziv na krizo neprimeren. Pri tem morata imeti sodelovanje in usklajevanje vedno prednost pred poseganjem. Posebno pozornost je treba nameniti ohranjanju proizvodnje polprevodnikov in nujne razpoložljivosti predhodnih sestavin in podproizvodov;

49. poziva Komisijo, naj zaradi številnih različnih vzrokov morebitnega pomanjkanja in težav z dostavo natančneje in pravno skladno opredeli ter pojasni krizne razmere, predvidene pravice do poseganja in konkreten postopek v primeru krize, jasno pa naj navede tudi, da se sme to uporabiti le v skrajnem in sorazmernem primeru; je zaskrbljen, da bi predlagani mehanizem za krizno odzivanje odvrčal od naložb;

50. predlaga, da bi se pri tem bolj osredotočili na zagotavljanje razpoložljivosti nekaterih vrst polprevodnikov, na (morebiti skupni) nakup kritičnih surovin, potrebnih za to (na primer paladij, neon, C4F6, litij, galij in silicij), in predhodne sestavine (npr. rezine);
51. poziva, naj se lokalne in regionalne oblasti vključijo v usklajevalni mehanizem za polprevodnike, saj lahko s svojim lokalnim poznavanjem raziskav, panoge in grozdov polprevodnikov pomembno prispevajo k načrtovanemu mreženju;
52. opozarja, da je treba pri imenovanju članov v Evropski odbor za polprevodnike paziti, da bo šlo za strokovni in ne politični gremij. Sprejemanje odbora in njegovega dela je močno odvisno od zaupanja v njegove člane, zato bi morala biti v njem zastopana tudi industrija in OR, ki imata ustrezno strokovno znanje;
53. podpira cilj, da se ustvari celovita slika vrednostnih verig polprevodnikov, odvisnosti in zahtev na področju polprevodnikov; vendar dvomi, da bo mogoče zanesljivo in ciljno usmerjeno obdelati količino podatkov, ki bo pri tem nastala; opozarja, da brez pravih podatkov akterjev zunaj Evrope ne bo mogoče ustvariti pomenljive slike;
54. priporoča hitro sprejetje in izvajanje akta o čipih ter poziva Evropsko komisijo, Svet Evropske unije in Evropski parlament, naj upoštevajo njegova priporočila in še v času češkega predsedovanja dosežejo soglasje;
55. pozdravlja, da je Komisija naredila analizo subsidiarnosti za predlog akta o čipih, in se strinja, da države članice ne morejo same doseči ciljev predloga, saj so težave čezmejne in niso omejene na eno samo državo ali skupino držav članic. Zato podpira ugotovitev Evropske komisije, da lahko posredovanje na ravni Unije očitno najboljše spodbudi evropske akterje k skupni viziji in strategiji izvajanja.

V Bruslju, 12. oktobra 2022

Predsednik
Evropskega odbora regij
Vasco ALVES CORDEIRO
